

Papildu pasākumi ūdensobjektu mērogā Gaujas UBA

Plānā noteiktais mērķis:		Plāna mērķis A: Sasniegt labu ūdeņu stāvokli visos virszemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos riska ūdensobjektos					
Pasākuma kods	Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Pasākuma aptvertā teritorija	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums un tā avoti	
						Līdz 2027. g. paredzētais (pie maksimālām atbalsta līkmēm), avoti	Papildus nepieciešamais, avoti
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:		A1: Samazināt punktveida piesārņojumu					
A1.1.	Uzlabot notekūdeņu attīrīšanu aglomerācijās (CE>2000) atbilstoši <i>Investīciju plānā</i> fikšētajām notekūdeņu attīrīšanas nepilnībām.	G221SP Abuls_1 (Smiltene), G334 Valdava (Alūksne), E222 Dūņezers (Limbaži)	2027. g.	NAI operatori	Samazināta notekūdeņu radītā punktveida piesārņojuma slodze		
A1.2.	Uzlabot NAI darbību, lai sasniegtu prasības ūdensobjekta kvalitātes mērķa sasniegšanai, atbilstoši VVD veiktajām izmaiņām piesārņojošās darbības atjaunā A10.1. pasākuma izpildes rezultātā.	G232 Strenčupīte (Jārcēnu NAI), G259 Loja (Ragana, Murjāņu sporta ģimnāzija, AS "Conexus Baltic Grid"), G281 Jumara (Kocēni), G308 Jogla (SIA "Aloja-Starkelsen"), G337 Aģe_1 (SIA "Lēdurgas miesnieks"/"AS "Ceplīši")	2027. g.	NAI operatori	Samazināta notekūdeņu radītā punktveida piesārņojuma slodze		
A1.3.	Īstenot LVGMC un VVD A9.3. pasākuma izpildes rezultātā izstrādātos priekšlikumus NAI darbības uzlabošanai.	G202 Līgatne (Līgatnes komunālserviss, Līgatnes papīrfabrika), G207 Brasla_2 (SIA "Straupe"), G226 Vaive (Rīdzenes ciema NAI), G227 Nigra (Blomes ciema NAI), G234 Melnpuce (Starutiņu NAI), G264 Aģe_2 (Mandegū un Lēdurgas ciemi), G273 Gauja_3 (Rankas piena/Rankas pagasta pārvaldes NAI), G279 Gauja_17 (Vangažu avots (Vangaži), Kārļezernieki), G316 Seda (Valkas NAI "Nagliņas"), G321 Briede_2 (Zlakaizsais), G325 Blusupīte (Ainaži), G327 Gosupe (Lībuma pagasta padome, z/s "Dindīni"), E225 Burtnieku ezers (Ausekļa vidusskolas NAI, Burtnieku un Matīšu ciemu NAI)	2027. g.	NAI operatori	Samazināta notekūdeņu radītā punktveida piesārņojuma slodze		
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:		A4: Samazināt lauksaimnieciskās darbības rezultātā radīto piesārņojumu					
A4.1.	Īstenot attiecīgajā teritorijā piemērotākos un efektīvākos pasākumus lauksaimnieciskās darbības radītā izkliedētā piesārņojuma samazināšanai, ņemot vērā LIFE Goodwater IP gaitā veikto pasākumu (uztvērējaugu audzēšana, buferjoslu ieviešana u. c.) izvērtējumu.	G208 Brasla_1, G220 Abuls_3, G227 Nigra, G264 Aģe_2, G282 Vitrupe_1, G310 Rūja, G313 Rūja, G315SP Kire, G320 Acupīte_2, E196 Riebiņu ezers, E202 Valdavas ezers, E207 Augulienas ezers, E208 Pintelis, E210 Lielais Virānes ezers, E218 Auziņu ezers, E220 Āsteres ezers, E225 Burtnieku ezers, E228 Lielais Bauzis, G210 Amata_2, G272 Gauja_1.	2022. - 2027. g.	Zemju īpašnieki / apsaimniekotāji	Samazināta izkliedētā piesārņojuma slodze no lauksaimniecības		
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:		A5: Samazināt mežsaimnieciskās darbības rezultātā radīto piesārņojumu					
A5.1.	Īstenot attiecīgajā teritorijā piemērotākos un efektīvākos pasākumus mežsaimnieciskās darbības radītā izkliedētā piesārņojuma samazināšanai, ņemot vērā LIFE Goodwater IP gaitā veikto pasākumu (uztvērējaugu audzēšana, buferjoslu ieviešana u. c.) izvērtējumu.	G244 Tīrziņa, G308 Jogla, E219 Lādes ezers, E270 Putriņu (Spīguļu) ezers.	2022. - 2027. g.	Zemju īpašnieki / apsaimniekotāji	Samazināta izkliedētā piesārņojuma slodze no mežsaimniecības		
		A6: Samazināt meliorācijas ietekmi					
A6.1.	Īstenot attiecīgajā teritorijā piemērotākos un efektīvākos pasākumus meliorācijas ietekmes samazināšanai, ņemot vērā LIFE Goodwater IP gaitā veikto pasākumu (sedimentācijas baseini, akmeņu krāvumi u. c.) izvērtējumu.	Mežu zemēs: G244 Tīrziņa, G308 Jogla, E219 Lādes ezers, E270 Putriņu (Spīguļu) ezers. Lauksaimniecības zemēs: G208 Brasla_1, G220 Abuls_3, G227 Nigra, G264 Aģe_2, G282 Vitrupe_1, G310 Rūja, G313 Rūja, G315SP Kire, G320 Acupīte_2, E196 Riebiņu ezers, E202 Valdavas ezers, E207 Augulienas ezers, E208 Pintelis, E210 Lielais Virānes ezers, E218 Auziņu ezers, E220 Āsteres ezers, E225 Burtnieku ezers, E228 Lielais Bauzis, G210 Amata_2, G272 Gauja_1.	2022. - 2027. g.	ZM Zemju īpašnieki / apsaimniekotāji	Samazināta meliorācijas ietekme (samazināta biogēnu nutece no mežsaimniecības ietekmētām teritorijām un aramzemēm).		

Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:		A7: Samazināt hidroloģisko un morfoloģisko pārveidojumu ietekmi					
A7.2.1.	Izstrādāt vadlīnijas saskaņotai, videi draudzīgai darbībai HES kaskādēs.	G273 Gauja_3 (Ilzēnu HES, Rankas HES, Variņu HES, Gaujas HES, Lāčību HES), G251 Gauja_4 (Pīlskalņa HES, Sinoles HES, Paldieru HES), G221SP Abuls_1 (Smiltēnes HES, Tiltieju HES, Brutulu HES), G210 Amata_2 (Kārļu HES, Billes HES), G317 Pedele (Dzirnavnieku HES, Kalndzirnavu HES)	2022. g.	LVĢMC		245000 EUR, INTERREG Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas finansējums projekta TRANSWAT ietvaros (projekta ilgums: 01.10.2020 - 30.09.2022)	
A7.2.2.	Nodrošināt saskaņotu, videi draudzīgu darbību HES kaskādēs atbilstoši VVD veiktajām izmaiņām ūdens resursu lietošanas atļaujā A10.3. pasākuma izpildes rezultātā.	G273 Gauja_3 (Ilzēnu HES, Rankas HES, Variņu HES, Gaujas HES, Lāčību HES), G251 Gauja_4 (Pīlskalņa HES, Sinoles HES, Paldieru HES), G221SP Abuls_1 (Smiltēnes HES, Tiltieju HES, Brutulu HES), G210 Amata_2 (Kārļu HES, Billes HES), G317 Pedele (Dzirnavnieku HES, Kalndzirnavu HES)	2027. g.	Mazo HES īpašnieki	Nodrošināta saskaņota HES darbība un samazināta hidroelektrostacijas kaskādes darbības negatīvā ietekme uz upju ekoloģisko stāvokli.		
A7.4.	Būvēt zivju ceļu uz HES aizsprostiem un citiem aizsprostiem.	G206 Brasla_3, G210 Amata_2, G212 Nediene, G218 Rauna_1, G220 Abuls_3, G235 Valdava, G240 Palsa ar Jaunpalsu, G242 Vizla_2, G246 Sudalīņa, G248 Tirza_1, G251 Gauja_4, G254 Gauja_2, G264 Aģe_2, G273SP Gauja_3	2027. g.	Mazo HES īpašnieki	Nodrošināta zivju migrācija upēs		
A7.5.	Nodrošināt laterālo nepārtrauktību - atjaunot upes gultnes dabiskumu, ezera ūdens līmeni	G208 Brasla_1, G222 Abuls_2, G229 Vija_1, G244 Tirziņa, G261SP Aģe_3, G272 Gauja_1, G275 Gauja_9, G304 Iģe_1, G310 Rūja, G320 Acupīte_2, G337 Aģe_1, E222 Dūņezers, E195 Dzirnezers, E197 Sārmezers, E199 Katvaru ezers, E204 Lūkumīša ezers, E208 Pintelis, E212 Zobols, E221 Limbažu ielezers, E228 Lielais Bauzis, E270 Putriņu (Spīguļu) ezers	2027. g.		Atjaunots upes gultnes dabiskums, uzlabota upes spēja pašattīrīties		
A7.6.	Nojaukt aizsprostu, lai nodrošinātu upes garenisko nepārtrauktību	G301 Salaca_2	2027. g.	Aizsprosta īpašnieks	Nodrošināta upes nepārtrauktība, uzlabojot spēju pašattīrīties un sasniegt labāku ekoloģisko stāvokli.		
A7.7.	Nodrošināt ekoloģisko caurplūdumu atbilstoši pasākuma A10.2. izpildes gaitā veiktajām izmaiņām ūdens resursu lietošanas atļaujās.	G206 Brasla_3 (Braslas HES), G210 Amata_2 (Kārļu HES, Billes HES), G212 Nediene (Zāģeru HES), G218 Rauna_1 (Raunas HES), G220 Abuls_3 (Triķātas HES, Brenguļu HES), G221SP Abuls_1 (Smiltēnes HES, Tiltieju HES, Brutulu HES), G235 Valdava (Kārvas HES, Grībes HES), G240 Palsa ar Jaunpalsu (Dūņuju HES, Palsmanes HES), G242 Vizla_2 (Vizlas HES), G246 Sudalīņa (Lejasdārnavu HES), G248 Tirza_1 (Āžu HES), G249 Vijata (Alnavu dzirnavu HES), G250 Šepka (Rauzas dzirnavu HES), G251 Gauja_4 (Pīlskalņa HES, Sinoles HES, Paldieru HES), G254 Gauja_2 (Augstāres HES), G259 Loja (Katrindzirnavu HES), G264 Aģe_2 (Aģes HES), G273 Gauja_3 (Ilzēnu HES, Rankas HES, Variņu HES, Gaujas HES, Lāčību HES), G281 Jumara (Brandeļu HES), G312 Jumara (Brandeļu HES), G312 Rūja (Imantas dzirnavu HES), G313 Rūja (Ķoņu HES), G317 Pedele (Dzirnavnieku HES, Kalndzirnavu HES).	2023. - 2027. g.	Mazo HES īpašnieki	Nodrošināts ekoloģiskais caurplūdums upēs - novērsta HES izraisīto ūdens līmeņa svārstību negatīvā ietekme uz biotu un krastu eroziju.		
A7.8.	Īstenot izstrādātos rīcības plānus un prioritāros "mīkstināšanos" pasākumus ostu negatīvās ietekmes mazināšanai	G261SP Aģe_3	2022. - 2027. g.	Ostu pārvaldes	Samazināta hidromorfoloģisko pārveidojumu ietekme uz ūdeni kvalitāti.		
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:		A8: Uzlabot ezera ūdensobjektu kvalitāti					
A8.1.	Samazināt rekreācijas slodzes ietekmi	E214 Lilastes ezers, G262 Pēterupe	2027. g.				
A8.2.	Kompleksi pasākumi ezera ekoloģiskās kvalitātes uzlabošanai	E222 Dūņezers, E225 Burtnieka ezers	2027. g.			Samazināta ezera iekšējās slodzes un hidromorfoloģisko pārveidojumu ietekme uz ūdensobjekta ekoloģisko kvalitāti.	
A8.3.	Samazināt urbānās slodzes ietekmi	E222 Dūņezers	2027. g.				

Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:		A9: Veikt papildu izpēti un/vai kontroli, papildināt zināšanas					
A9.1.	Noteikt heptahlorā, heptahlorā epoksīda, dzīvsudraba rašanās avotus un īstenot pasākumus tā piesārņojuma samazināšanai: A9.1.1. Veikt heptahlorā, heptahlorā epoksīda, dzīvsudraba monitoringu virszemes ūdenī (VŪ). A9.1.2. Veikt datu analīzi piesārņojuma avota noskaidrošanai. A9.1.3. Īstenot pasākumus piesārņojuma samazināšanai.	Heptahlorā un heptahlorā epoksīds VŪ: E222 Dūņezers, E225 Burtņieka ezers, G201 Gauja_18, G205 Gauja_16, G209 Gauja_15, G264 Aģe_2, G278 Gauja_14, G301 Salaca_2. Dzīvsudrabs VŪ: E213 Dūņezers, E227 Augstrozes Lieliezers, G201 Gauja_18, G206 Brasla_3, G253 Tūlīja, G260 Lilaste, G263 Kīšupe, G301 Salaca_2.	2021. - 2026. g.	LVGMC	Veikts atkārtots monitorings ŪO ar pārsniegumiem 2015.-2019. gadā, ietverot starplaboratoriju salīdzināšanu	VARAM finansējums	
A9.2.	Veikt fluorantēna monitoringu virszemes ūdenī	E222 Dūņezers, E225 Burtņieka ezers	2021. - 2026. g.	LVGMC, VVD	Veikts izpētes monitorings ŪO ar ne PBT vielas – fluorantēna - pārsniegumiem 2015.-2019. gadā virszemes ūdeņu kvalitātes monitoringa stacijā. Veikts izpētes monitorings notekūdeņos ar mērķi noteikt vielas rašanās avotus notekūdeņu izplūdes N500114, N500410.	VARAM finansējums	
A9.3.	Noteikt PFOS rašanās avotus: A9.1.1. Veikt PFOS monitoringu virszemes ūdenī. A9.1.2. Veikt monitoringu notekūdeņu izplūdes.	G201 Gauja_18	2021. - 2026. g.	LVGMC	Veikts atkārtots monitorings ŪO ar pārsniegumiem 2015.-2019. gadā VŪ; Veikts izpētes monitorings notekūdeņos ar mērķi noteikt vielas rašanās avotus notekūdeņu izplūdes N100140, N100690		
A9.4.	Pastiprināti kontrolēt NAI darbības efektivitāti	G202 Līgatne (Līgatnes komunālserviss, Līgatnes papīrfabrika), G207 Brasla_2 (SIA "Straupe"), G226 Vaive (Rīdzenes ciema NAI), G227 Nigra (Blomes ciema NAI), G234 Melnupe (Starutiņu NAI), G264 Aģe_2 (Mandegu un Lēdurgas ciemi), G273 Gauja_3 (Rankas piena/Rankas pagasta pārvaldes NAI), G279 Gauja_17 (Vangažu avots (Vangaži), Kārlzemnieki), G316 Seda (Valkas NAI "Nagliņas"), G321 Briede_2 (Zilaiskalns), G325 Blusupīte (Ainaži), G327 Gosupe (Līzuma pagasta padome, z/s "Dimdīņi"), E225 Burtņieku ezers (Ausekļa vidusskolas NAI, Burtņieku un Matīšu ciemu NAI)	2023. g.	VVD	Fiksēti NAI darbības (efektivitātes) trūkumi.		
A9.5.	Sagatavot priekšlikumus NAI darbības uzlabošanai, ja pasākuma A9.4. izpildes gaitā fiksēta nepieciešamība uzlabot NAI darbību.	G202 Līgatne (Līgatnes komunālserviss, Līgatnes papīrfabrika), G207 Brasla_2 (SIA "Straupe"), G226 Vaive (Rīdzenes ciema NAI), G227 Nigra (Blomes ciema NAI), G234 Melnupe (Starutiņu NAI), G264 Aģe_2 (Mandegu un Lēdurgas ciemi), G273 Gauja_3 (Rankas piena/Rankas pagasta pārvaldes NAI), G279 Gauja_17 (Vangažu avots (Vangaži), Kārlzemnieki), G316 Seda (Valkas NAI "Nagliņas"), G321 Briede_2 (Zilaiskalns), G325 Blusupīte (Ainaži), G327 Gosupe (Līzuma pagasta padome, z/s "Dimdīņi"), E225 Burtņieku ezers (Ausekļa vidusskolas NAI, Burtņieku un Matīšu ciemu NAI)	2024. g.	VVD LVGMC	Sagatavoti priekšlikumi NAI darbības uzlabošanai.		
A9.6.	Novērtēt izmaksu efektivitāti NAI efektivitātes uzlabošanai ūdens objekta kvalitātes mērķa sasniegšanai	G232 Strenčupīte (Jērcēnu NAI), G259 Loja (Ragana, Murjāņu sporta ģimnāzija, AS "Conexus Baltic Grid"), G281 Jumara (Kocēni), G308 Jogla (SIA "Aloja-Starkelsen"), G337 Aģe_1 (SIA "Lēdurgas miesnieks"/AS "Ceplīši")	2022. gada beigās	LVGMC	Novērtēta izmaksu efektivitāte NAI efektivitātes uzlabošanai ūdens objekta kvalitātes mērķa sasniegšanai.		

Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:		A10: Veikt izmaiņas piesārņojošās darbības, ūdens resursu izmantošanas u. c. atļaujās					
A10.1.	Pārskatīt operatoriem izsniegtās piesārņojošās darbības atļaujas, veikt izmaiņas atļaujot piesārņojošo vielu novadīšanas apjomus, atbilstoši pasākuma A9.5. izpildes gaitā iegūtajiem rezultātiem.	G232 Strenčupīte (Iērcēnu NAI), G259 Loja (Ragana, Murjānu sporta ģimnāzija, AS "Conexus Baltic Grid"), G281 Jumara (Kocēni), G308 Jogā (SIA "Aloja-Starkelsen"), G337 Aģe_1 (SIA "Lēdurgas miesnieks"/AS "Cepīši")	2023. g.	VVD		Pārskatītas operatoriem izsniegtās piesārņojošās darbības atļaujas, nosakot atbilstošas prasības ūdensobjekta kvalitātes mērķa sasniegšanai.	
A10.2.	Noteikt atbilstošas ekoloģiskā caurplūduma prasības, veikt izmaiņas HES izsniegtajā ūdens resursu lietošanas atļaujā.	G206 Brasla_3 (Braslas HES), G210 Amata_2 (Kārļu HES, Billes HES), G212 Nedliene (Zāģeru HES), G218 Rauna_1 (Raunas HES), G220 Abuls_3 (Trikātes HES, Brenguļu HES), G221SP Abuls_1 (Smiltenes HES, Tiltieju HES, Brutulu HES), G235 Vaidava (Karvas HES, Grūbes HES), G240 Palsa ar Jaunpalsu (Dūniju HES, Palsmanes HES), G242 Vižla_2 (Vižlas HES), G246 Sudalina (Lejasdzirnavu HES), G248 Tirza_1 (Āžu HES), G249 Vijata (Alnavu dzirnavu HES), G250 Šepka (Rauzas dzirnavu HES), G251 Gauja_4 (Pilskalna HES, Sinoles HES, Palderu HES), G254 Gauja_2 (Augstāres HES), G259 Loja (Katrīndzirnavu HES), G264 Aģe_2 (Aģes HES), G273 Gauja_3 (Ilzēnu HES, Rankas HES, Varīnu HES, Gaujas HES, Lāčīšu HES), G281 Jumara (Brandeļu HES), G312 Jumara (Brandeļu HES), G312 Rūja (Imantas dzirnavu HES), G313 Rūja (Ķoņu HES), G317 Pedele (Dzirnavnieku HES, Kalndzirnavu HES).	2023. g.	VVD		Pārskatītas HES operatoriem izsniegtās ūdens izmantošanas atļaujas, nosakot atbilstošas prasības ūdensobjekta kvalitātes mērķa sasniegšanai.	
A10.3.	Noteikt atbilstošas prasības HES saskaņotai darbībai kaskādēs, vadoties pēc HES kaskāžu darbības vadīnijām, kuras tiks izstrādātas pasākuma A7.2.1. izpildes rezultātā.	G273 Gauja_3 (Ilzēnu HES, Rankas HES, Varīnu HES, Gaujas HES, Lāčīšu HES), G251 Gauja_4 (Pilskalna HES, Sinoles HES, Palderu HES), G221SP Abuls_1 (Smiltenes HES, Tiltieju HES, Brutulu HES), G210 Amata_2 (Kārļu HES, Billes HES), G317 Pedele (Dzirnavnieku HES, Kalndzirnavu HES)	2023. g.	VVD		Pārskatītas HES operatoriem izsniegtās ūdens izmantošanas atļaujas, nosakot atbilstošas prasības ūdensobjekta kvalitātes mērķa sasniegšanai.	
A10.4.	Veikt pastiprinātu izpēti pirms piesārņojošās darbības atļaujas izsniegšanas un paredzēt nosacījumus, lai nodrošinātu ūdensobjekta kvalitātes nepasliktināšanos, ja paredzēts uzsākt jaunu piesārņojošo darbību.	G201 Gauja_18, G205 Gauja_16, G206 Brasla_3, G209 Gauja_15, G215 Gauja_11, G251 Gauja_4, G253 Tūlija, G260 Lilaste, G261SP Aģe_3, G263 Kīšupe, G265 Liepupe, G303SP Salaca, E213 Dūņezers, E222 Dūņezers, E225 Burtnieku ezers, E226 Daugulu Mazezers, E227 Augstrozes Lielzēzers	2022. - 2027. g.	VVD		Novērsta potenciālā piesārņojošo vielu slodze uz ŪO no jaunās piesārņojošās darbības.	